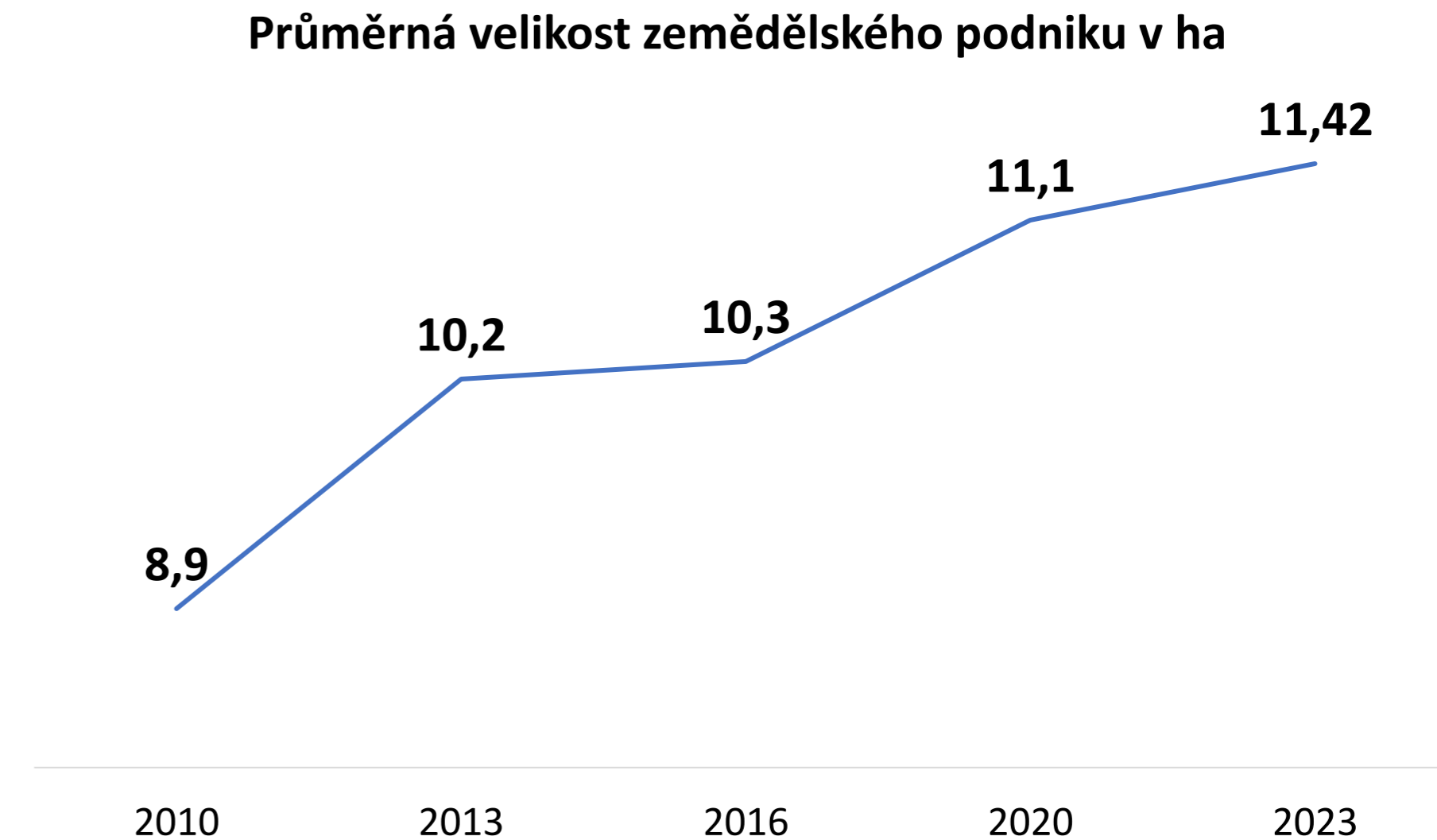
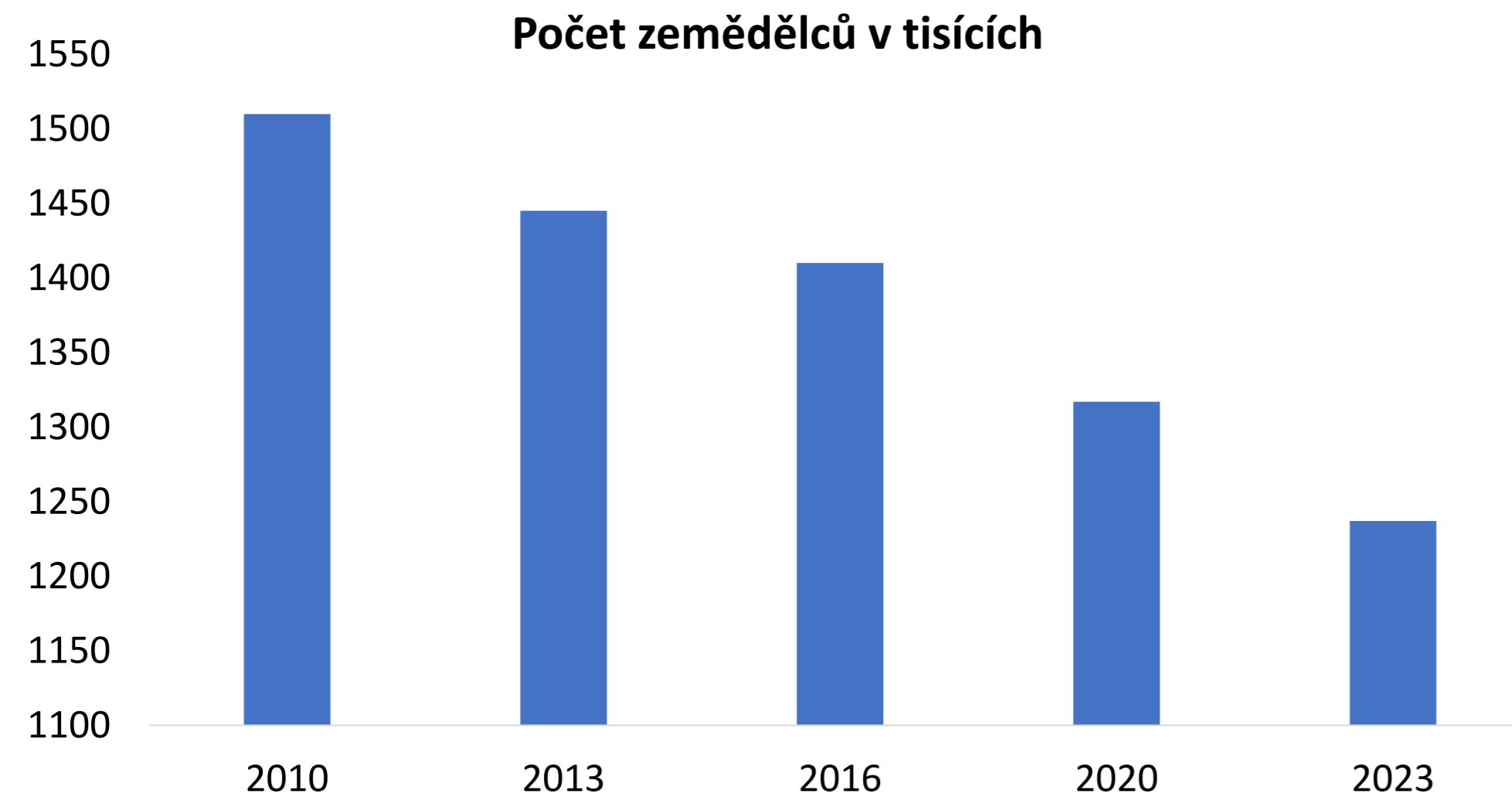

— **Zemědělství v Polsku** —

Dorota Grabarczyk

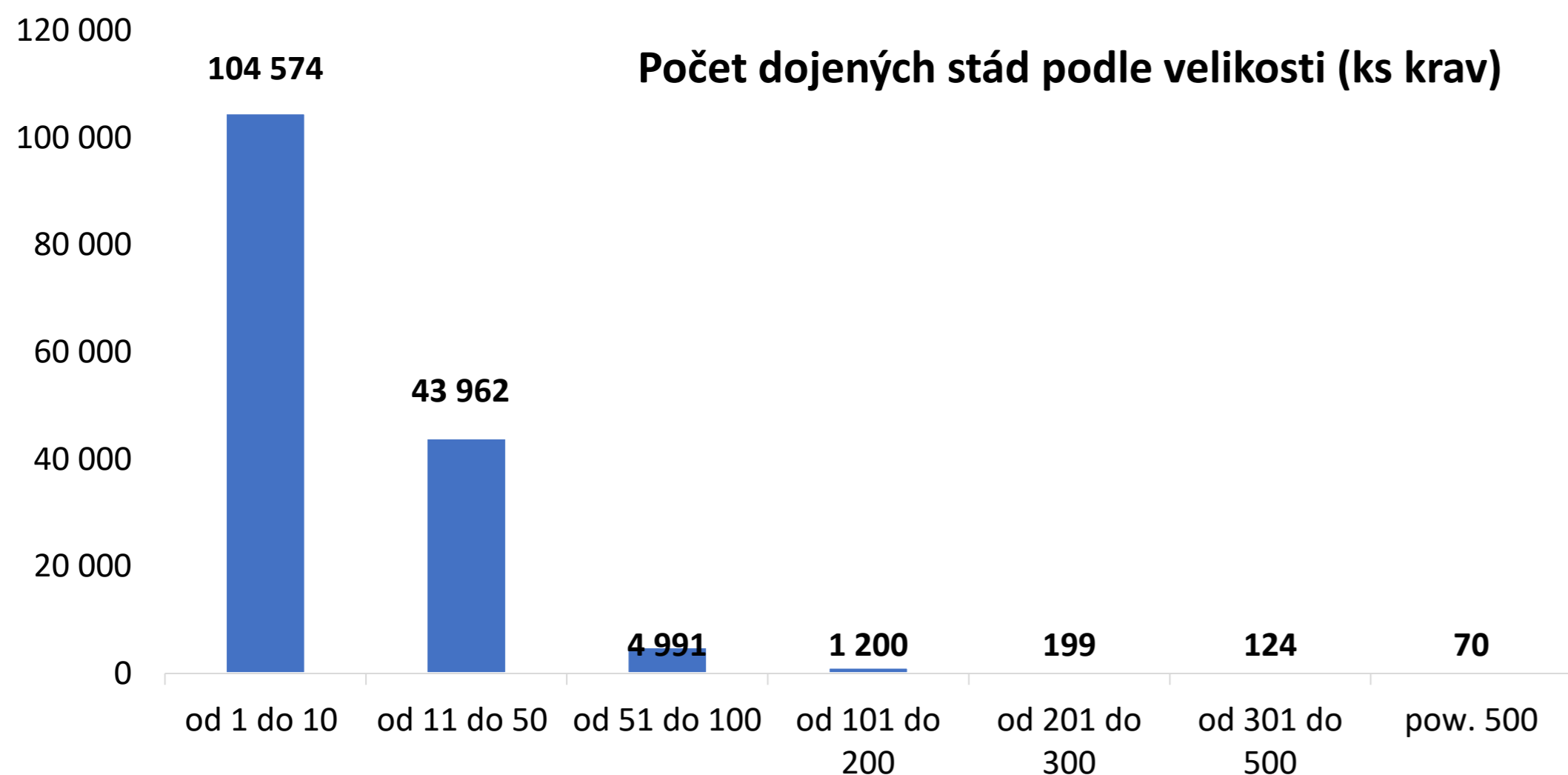
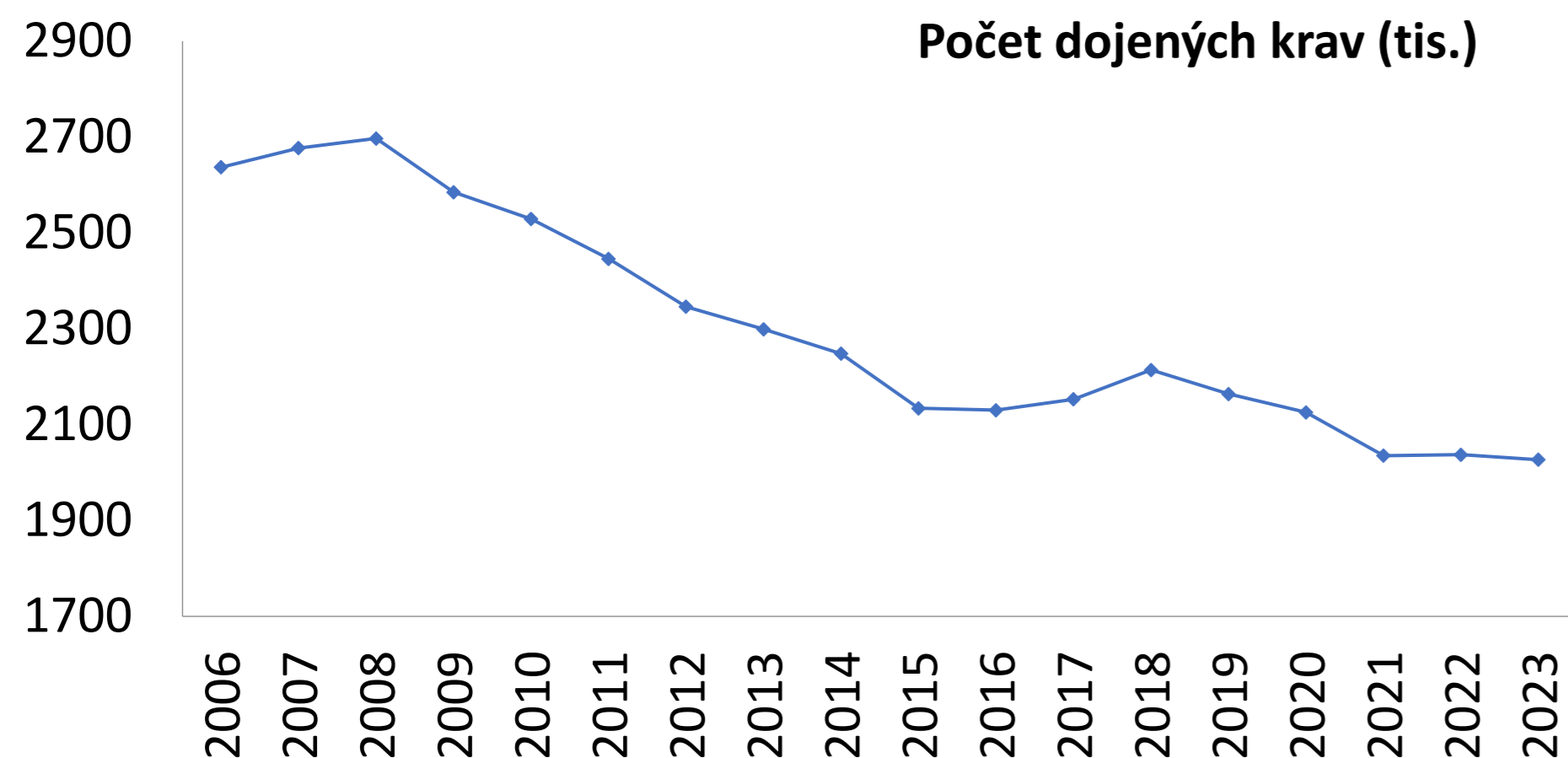
Základní info

- Rozloha zemědělské půdy v Polsku v roce 2023 činila 14 126 274,83 hektarů (přes 73 % - orná půda, trvalé travní porosty 22 %, sady přes 2 %).
- Počet zemědělců 1 236 890 (podané žádosti)
- Průměrná velikost farmy 11,42 ha

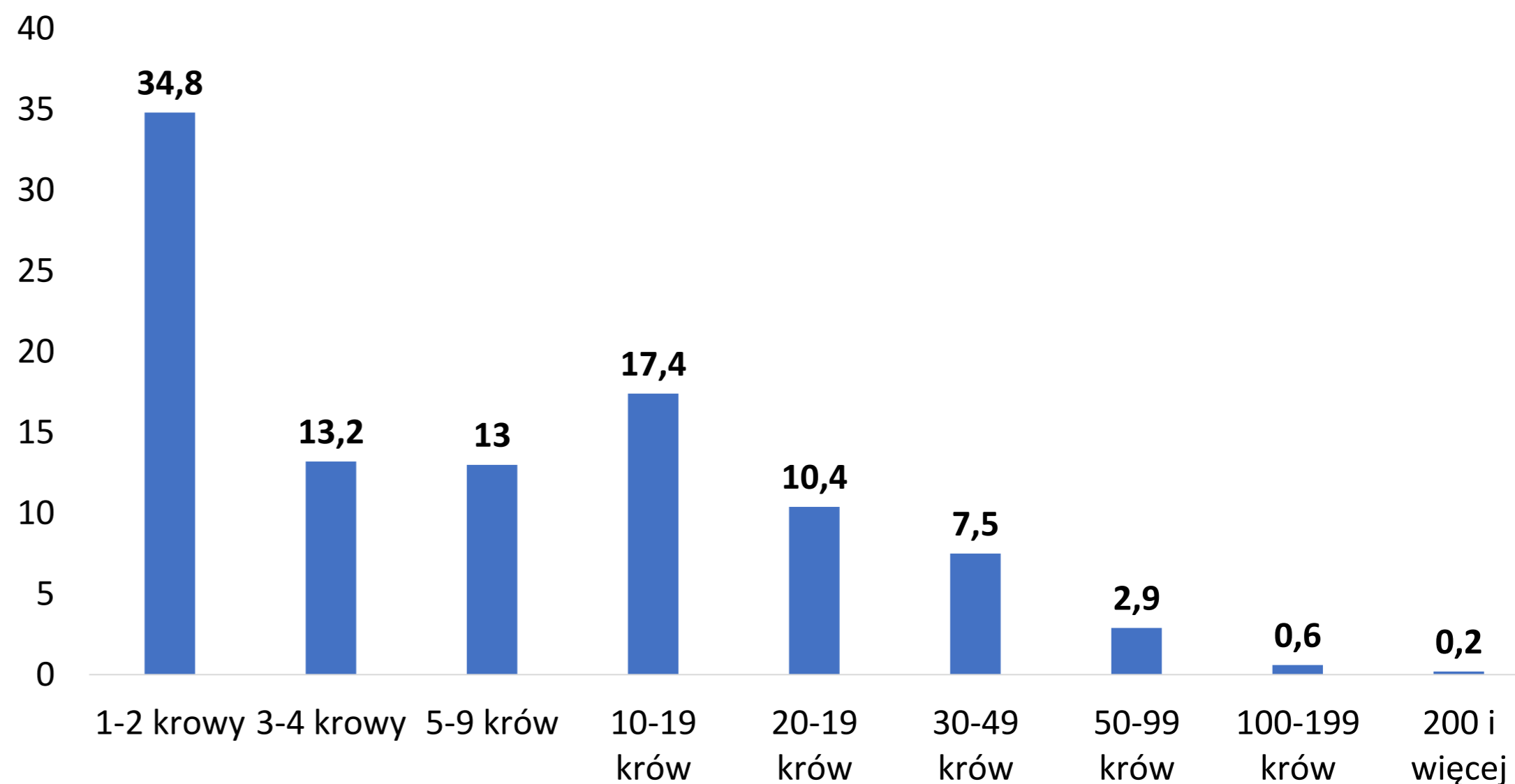

Chov skotu

- V roce 2023 činil stav skotu 6 353 654 kusů
- Počet dojnic 2 026 810 kusů
- Mléčné krávy tvoří 93,8 % všech chovaných, resp. 31,6 % populace skotu
- Krávy chová 155 120 zemědělských podniků, z nichž přibližně 85 000 dodává mleko ke zpracování
- Průměrná velikost dojeného stáda je 11,7 krav
- Průměrná velikost dojeného stáda v kontrole užitečnosti je 44 krav

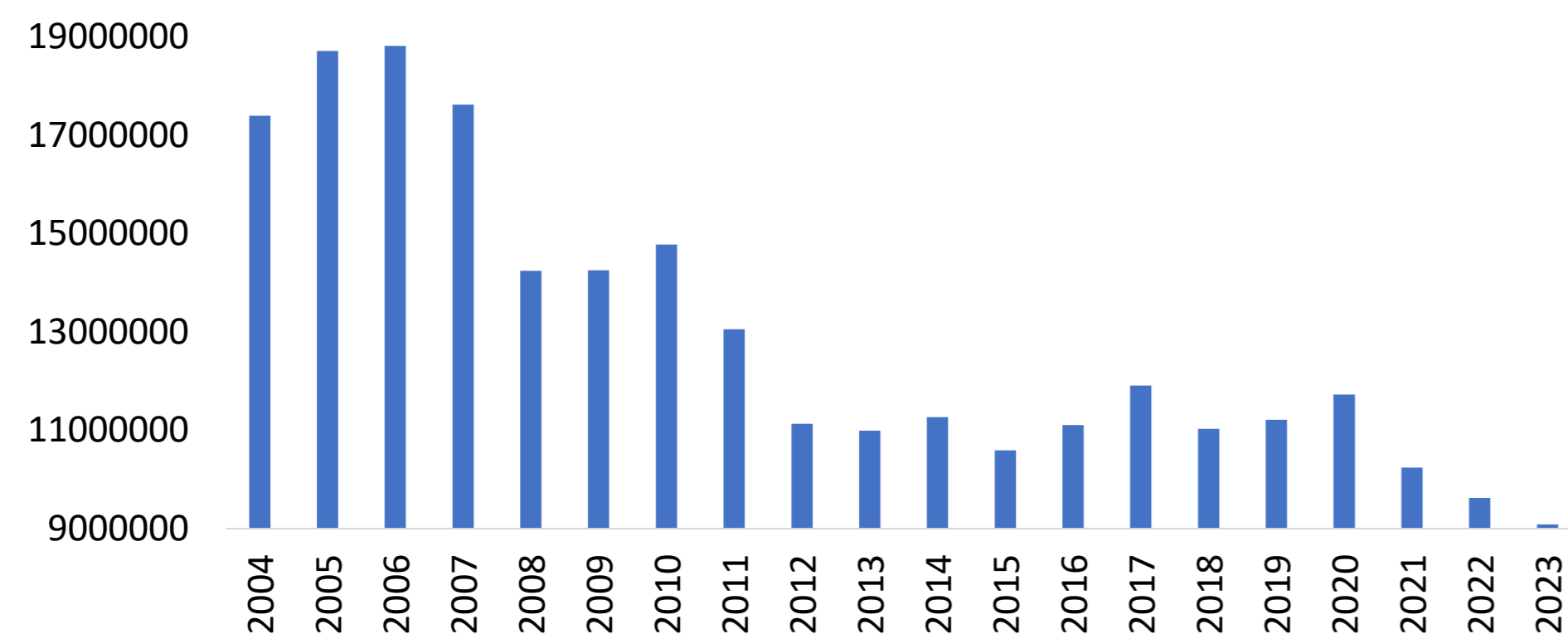

Struktura stád s produkcí mléka

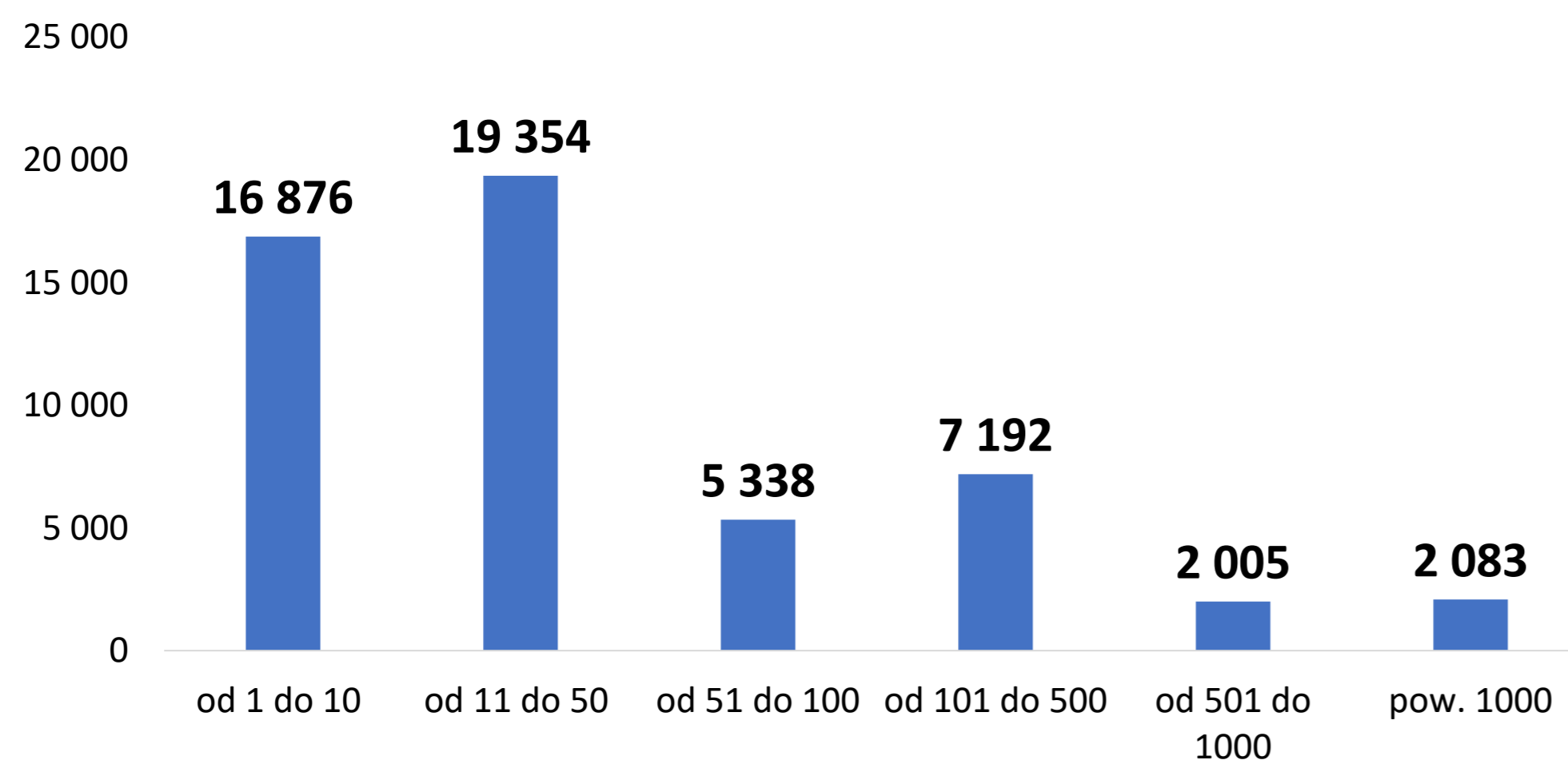
Chov prasa

Početní stavy prasat

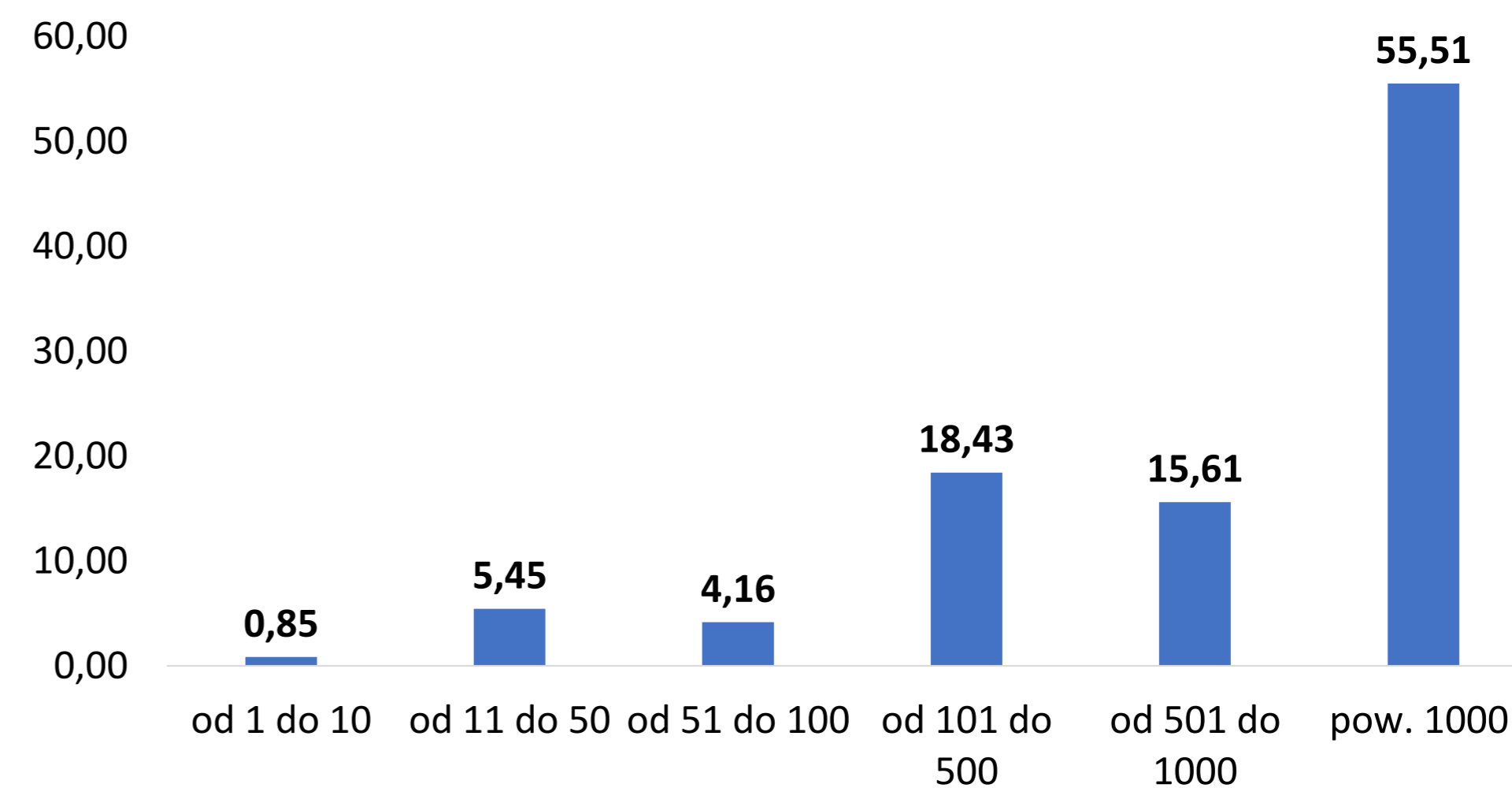

- V roce 2023 činil stav prasat 9 087 478 kusů
- Jatečná prasata tvoří 42 % z celkového množství
- Chovná prasata představují 6,4%
- Počet stád 52 848
- Průměrná velikost stáda je 171 kusů

Počet stád

Struktura produkce

Finanční alokace strategického plánu

Typ podpory	Rozpočet EU (EUR)	Národní zdroje(EUR)	Celkem (EUR)
Přímé platby	17 326 739 610	n\	17 326 739 610
Sektorové podpory	71 752 284	25 124 840	96 877 124
PRV	4 700 585 847	3 067 167 462	7 767 753 309
Celkem	22 099 077 741	3 902 292 302	25 191 370 043

Finanční alokace strategického plánu

Finanční prostředky EU vyhrazené pro	EUR	%
Environmentální a klimatické cíle v rozvoji venkova	2 041 855 240	43%
Ekoschéματα v rámci přímých plateb	4 331 755 159	25%
Program LEADER	389 680 000	8%
Doplňková redistributivní platba	2 004 097 387	12%
Podpora mladých zemědělců	500 424 381	n/a

Přímé platby - základní informace

- Minimální požadavky, které musí zemědělec žádající o přímé platby splnit, jsou:
 1. způsobilá plocha podniku, na kterou se žádá o přímé platby, není menší než 1 ha;
 2. pro zemědělce, kteří mají méně než 1 ha, ale dostávají platby na zvířata (včetně plateb na dobré životní podmínky), činí minimální částka přímých plateb alespoň 200 EUR.
- Příjemce: **aktivní zemědělec**
- Zemědělec musí mít právo užívat půdu (právní důvod k užívání) na kterou žádá o platby k 31. květnu roku ve kterém žádá. Podmínku mít právo užívat půdu lze splnit všemi zákonem povolenými formami, jako je list vlastnictví, nájemní smlouva, včetně ústní dohody.

Aktivní zemědělec

- Zemědělec, jehož výše přímých plateb za předchozí rok nepřesáhne 5 000 EUR, bude automaticky považován za aktivního.
- Pokud částka přímých plateb přesáhne 5 000 EUR, považuje se zemědělec za aktivního, pokud nevykonává žádnou z činností uvedených na negativním seznamu. I v tomto případě však může být zemědělec považován za aktivního, pokud doloží, že:
 - (1) jeho příjmy ze zemědělské činnosti tvoří alespoň 1/3 celkových příjmů podniku, nebo
 - (2) roční výše přímých plateb činí nejméně 5 % celkových příjmů z nezemědělské činnosti, nebo
 - (3) hlavní hospodářskou činností nebo předmětem činnosti je provozování zemědělské činnosti (doloženo příslušnými doklady)

Negativní seznam - subjekty budou zpravidla považovány za neaktivní zemědělce:

1. správci letišť
2. správa vodních děl
3. správa stálých sportovních a rekreačních areálů
4. poskytování služeb železniční dopravy
5. poskytování realitních služeb

Přímé platby

Podpora základního příjmu pro udržitelnost (BISS)

- rozpočet cca 1 674 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **118 EUR/ha**

Doplňková redistributivní podpora příjmu

- pro farmy o výměře 1 ha až 300 ha
- platba max do 30 ha
- vyšší obálka - 11,57 % (bylo 8,3 %)
- rozpočet cca 409 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **40 EUR/ha**

Doplňková podpora příjmů pro mladé zemědělce

- bez omezení výměry
- maximální věk 40 let v prvním roce podání žádosti o tuto platbu
- zahájení činnosti ne dříve než 5 let před podáním žádosti
- požadavek na středoškolské odborné vzdělání nebo 3 roky praxe v zemědělství
- rozpočet cca 38 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **60 EUR/ha**

Přímé platby v RV

Luštěniny na semeno

- hrách polní, hrách setý, včetně hrachu polního, kromě hrachu cukrového, lupina bílá, lupina úzkolistá, lupina žlutá, sója luštinatá
- žádná degresivita
- rozpočet cca 66 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **204 EUR/ha**

Krmné plodiny

- světlice barvířská, jetel: červený, bílý, bílo-růžový, perský, inkarnát, ptačinec žabinec, pcháč zelinný, vojtěška: setá, hybridní, chmelová, liščí ohon, jetel bílý sladký, serradella (ptačí noha), vikev chlupatá, vikev obecná
- až do maximální rozlohy 75 ha
- rozpočet cca 18 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **103 EUR/ha**

Chmel

- 1 300 rostlin/ha
- 3 regiony (Lublin, Velké Polsko, Dolní Slezsko)
- rozpočet cca 889 tis. EUR/rok, průměrná sazba cca **435 EUR/ha**

Jahody

- rozpočet cca 10 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **271 EUR/ha**

Přímé platby v RV

Len

- rozpočet cca 607 000 EUR/rok, průměrná sazba cca **101 EUR/ha**

Konopí vláknité

- zápis do registru pěstitelů konopí na vlákno
- použité odrůdy obsahují maximálně 0,3 % THC
- rozpočet cca 99 000 EUR/rok, průměrná sazba cca **29 EUR/ha**

Rajčata

- založení porostu sazenic
- min. 20 000 rostlin/ha
- rozpočet cca 2 miliony EUR/rok, průměrná sazba cca **550 EUR/ha**

Cukrová řepa

- rozpočet cca 74 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **301 EUR/ha**

Škrobové brambory

- rozpočet cca 9 milionů EUR/rok, průměrná sazba cca **249 EUR/ha**

Přímé platby v ŽV

Chov skotu

- do 20 zvířat ne starších než 24 měsíců, z toho nejméně 1 způsobilé zvíře v Lubelském, Lodžském, Malopolském, Mazovském, Podkarpatském, Slezském a Svatokřížském vojvodství a nejméně 3 způsobilá zvířata v ostatních vojvodstvích.
- rozpočet cca 182 mil EUR/rok, průměrná sazba cca **75 EUR za jednotku**

Krávy

- do 20 zvířat starších 24 měsíců, z toho nejméně 1 způsobilé zvíře v Lubelském, Lodžském, Malopolském, Mazovském, Podkarpatském, Slezském a Svatokřížském vojvodství a nejméně 3 způsobilá zvířata v ostatních vojvodstvích
- rozpočet cca 161 mil EUR/rok, průměrná sazba cca **96 EUR za jednotku.**

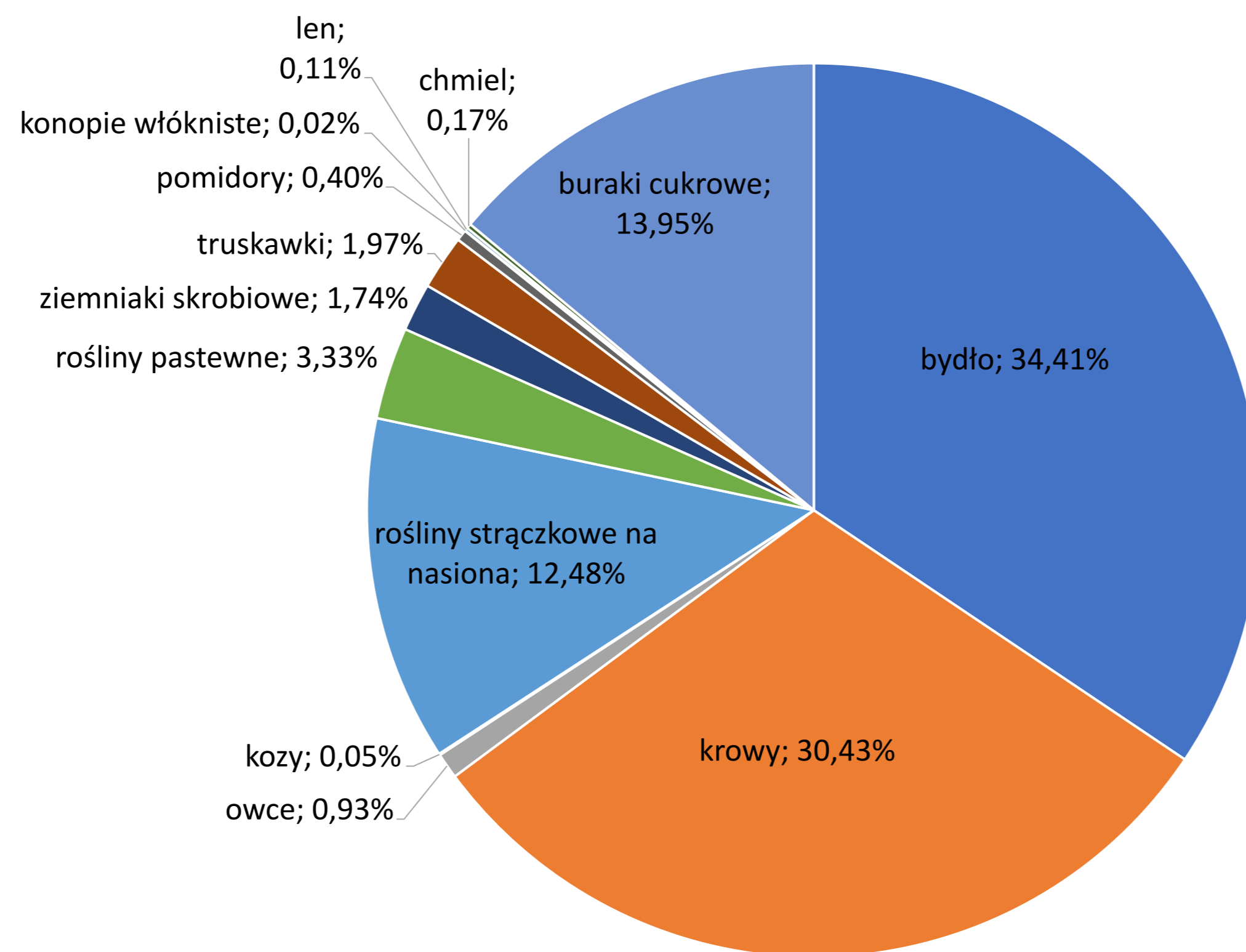
Ovce

- min. 10 bahnic ve věku nejméně 12 měsíců
- rozpočet cca 5 mil EUR/rok, průměrná sazba cca **26 EUR za jednotku**

Kozy

- min. 5 koz ve věku nejméně 12 měsíců
- rozpočet cca 283 000 EUR/rok, průměrná sazba cca **11 EUR za jednotku**

Přímé platby vázané na produkci - podíl

Platba pro malé zemědělce

Platba zavedena a účinná až v roce **2023**

Určeno pro zemědělce, jejichž zemědělský podnik nepřesahuje výměru **5 ha**

Platba na malé zemědělské podniky nahrazuje všechny ostatní přímé platby, o které se žádá v žádosti o platbu na rok 2023 (základní podpora příjmu, redistributivní platba, všechny platby vázané na produkci a platby v rámci ekoschémat)

Sazba platby činí **225 EUR/ha**

Přechodná vnitrostátní podpora

Doplňková základní platba

- byla obnovena v roce 2022.

- orná půda, na které se nepěstují žádné plodiny, na které byla poskytnuta základní podpora příjmu - financované ze státního rozpočtu - rozpočet cca. 400 milionů PLN/rok - na nejdůležitější plodiny na orné půdě:
 - obiloviny
 - olejniný - řepka, slunečnice a sója;
 - bílkovinné plodiny - bob, fazole, sladká lupina a hrách;
 - luštěniny - vikev, jedlá čočka a cizrna;
 - krmné luštěniny;
 - lněný olej;
 - konopné vlákno;
 - rostliny určené pro osivo základní nebo certifikované kategorie;
 - luštěniny s malým výsevem;
 - krmné okopaniny s výjimkou krmných brambor; trávy na trvalých travních porostech jako sušené krmivo;
 - směsi maloplodých luštěnin s travinami na zemědělské půdě, která není trvalým travním porostem;
 - směsi těchto druhů plodin: obiloviny, olejniný, bílkovinné plodiny, krmné luskoviny, drobnosemenné luskoviny.
- bez omezení plochy

Ekoschemata – nový prvek přímých plateb

Povinné pro členský stát

ALE

Dobrovolné pro zemědělce

Roční dobrovolné postupy pro zemědělce v oblasti klimatu a životního prostředí.

Režim plateb za provádění postupů příznivých pro životní prostředí a klima a dobré životní podmínky zvířat, které jdou nad rámec požadavků podmíněnosti.

Ekoschemata - Plochy s medonosnými rostlinami

Cíl: vytvořit plochy s medonosnými rostlinami, které poskytují dlouhodobé, rozmanité a bezpečné potravní stanoviště pro včely medonosné a volně žijící opylovače. Takové plochy přispějí k zachování biologické rozmanitosti.

Požadavky v rámci intervence:

- vytvoření plochy medonosných rostlin výsevem směsi nejméně dvou druhů medonosných rostlin,
- zákaz zemědělské výroby (pastvy, sečení, hnojení a používání přípravků na ochranu rostlin) do 31. srpna.

Rozpočet cca 7,9 milionu EUR/rok

Odhadovaná sazba 269,21 EUR/ha

Plánovaná plocha 30 000 ha

Ekoschéma - Provozování rostlinné výroby v rámci systému integrované produkce rostlin

Platby na integrovanou rostlinnou výrobu se poskytují, pokud zemědělec pěstuje plodiny v souladu s metodami integrované produkce rostlin vypracovanými Státní inspekcí ochrany rostlin a osiv.

Požadavkem je udržovat v daném kalendářním roce všechny trvalé travní porosty na farmě.

Rozpočet cca 8,1 milionu EUR/rok

Odhadovaná sazba 292,13 EUR/ha

Plánovaná plocha 24 500 - 29 800 ha

Ekoschéma - Biologická ochrana plodin

Platba se poskytuje na požadavek na ochranu rostlin biologickou ochranou rostlin pomocí mikrobiálních přípravků v souladu s označením příslušného přípravku.

Použitý přípravek na ochranu rostlin musí být povolen na základě povolení vydaného ministrem zemědělství nebo povolení k souběžnému obchodu. Ošetření musí být provedeno v souladu s požadavky uvedenými na etiketě.

Platba na biologickou ochranu plodin se poskytuje na plochu:

1. trvalá kultura nebo
2. orná půda nebo
3. zalesněné v rámci agrolesnického systému, pokud se v rámci tohoto systému na trvalých travních porostech pěstují pouze ovocné stromy;

Ošetření chemickým ochranným prostředkem je povoleno pouze jako poslední možnost, pokud není možné odstranit patogeny pomocí mikrobiologických přípravků. Podrobnosti o použitelnosti chemické ochrany budou stanoveny na úrovni vnitrostátních právních předpisů.

Rozpočet cca 0,44 milionu EUR/rok

Odhadovaná sazba 89,89 EUR/ha

Planovaná plocha 5 000 ha

Ekoschéma - Zadržování vody na TTP

Aby byla v daném roce poskytnuta platba, musí na TTP v období od 1. května do 30. září po dobu nejméně 12 po sobě jdoucích dnů nastat záplava nebo podmáčení, definované jako stav nasycení alespoň 80 % půdního profilu.

Rozpočet cca 19,5 milionu EUR/rok

Odhadovaná sazba 63,15 EUR/ha

Plánovaná plocha 315 000 ha

Ekoschéma - Uhlíkové zemědělství a hospodaření s živinami

Bodový systém - každé praxi je přiřazen odpovídající počet bodů. 1 bod odpovídá přibližně 22,47 EUR.

Přístupový práh:

- farmy do 10 ha ZP - 12,5 bodu.
- zemědělský podnik se 100 ha ZPF - 125 bodů.

Praxe:

1. Extenzivní využití TTP pastvou skotu - 5 bodů.
2. Zimní meziplodiny - 5 bodů.
3. Vypracování a dodržování plánu hnojení - základní povinnost - 1 bod.
4. Vypracování a dodržování plánu hnojení - varianta s vápněním - 3 body.
5. Diverzifikovaná struktura plodin - 3 body.
6. Zaorání hnoje na orné půdě do 12 hodin po aplikaci - 2 body.
7. Aplikace kapalných statkových hnojiv jinými metodami než rozstřikem - 3 body.
8. Zjednodušené systémy pěstování plodin (bezorebné technologie) - 4 body.
9. Zapravování slámy do půdy - 2 body.

Ekoschéma - Dobré životní podmínky zvířat

Cílem je kompenzovat dodatečné náklady a ztráty příjmů vzniklé v důsledku zavedení chovatelských postupů spojených se zvýšením dobrých životních podmínek zvířat.

Ekoschématický program Dobré životní podmínky zvířat pokračuje v podpoře druhů zvířat, na které se vztahuje opatření Dobré životní podmínky zvířat v rámci PRV 2014-2020, a to pro prasata, krávy a ovce. Rozsah podpory byl rozšířen o nové druhy zvířat/skupiny technologií.

POKRAČOVÁNÍ:

- prasata (prasnice, výkrmová prasata)
- skot (dojnice, krávy bez tržní produkce mléka)
- ovce

NOVĚ:

- nosnice
- brojlerová kuřata
- krůty na maso
- koně
- skot ve výkrmu
- kozy

Ekoschéma - Dobré životní podmínky zvířat - prasata, skot

Bodový systém pro prasata a skot. Každému postupu je přiřazen odpovídající počet bodů. 1 bod = 22,47 EUR

Opatření	Skupina Prasnice	Prasata - výkrm	Dojnice	KBTM	Výkrm skotu
Zvětšení prostoru o min 20%	3,9	0,4	6,9	3,6	0,8
Chov na podestýlce	1,6	0,6	1,0	0,9	0,9
Pozdní odstav mláďat	2,7	nd	1,7	nd	nd
Uzavřený obrat stáda	nd	0,3	nd	nd	nd
Výběh	nd	nd	2,0	1,5	2,8
Pastva	nd	nd	3,1	1,5	2,9
Zvětšení prostoru o min 50%	9,3	0,6	10,0	9,1	2,0

Ekoschéματα – ostatní druhy

Variantní systém - platba za splnění balíčku požadavků pro každý druh zvířat/skupinu technologií.

Zvířata, na která se vztahuje systém:

- ovce - 34,72 EUR/jednotku
- kozy - 33,53 EUR/jednotku
- koně (zvětšený prostor) - 97,22 EUR/jednotku
- koně (otevřený systém) - 44,02 EUR/jednotku
- nosnice - 3,18 EUR/kus
- brojlerová kuřata - 0,04 EUR/kus
- krůta na maso - 0,67 EUR/ks.

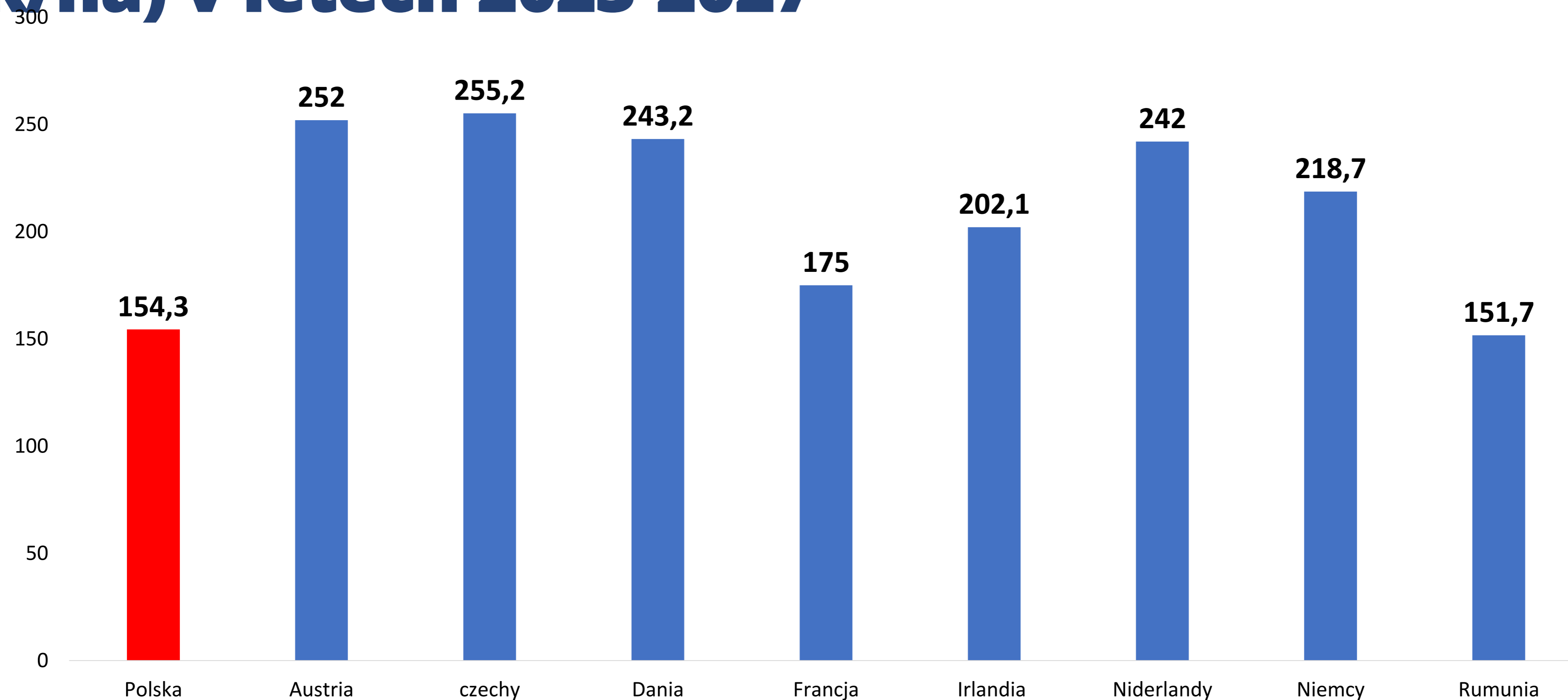
Degresivita plateb za dobré životní podmínky zvířat (v rámci skupiny technologií chovu zvířat):

- do 100 VDJ - 100% platby
- 100 – 150 VDJ - 75% platby
- nad 150 VDJ - bez platby

Základní podpora příjmu a redistribuční platba

(EUR/ha) v letech 2023-2027

Podpora SZP 2023- 2027 ve vybraných zemích EU

	Polsko	Rakousko	ČR	Dánsko	Francie	Irsko	Nizozemí	SRN	Rumunsko
BISS	118 EUR/ha	208 EUR/ha	71,27 EUR/ha	243,25 EUR/ha	127 EUR/ha	159 EUR/ha	193 EUR/ha	151,6 EUR/ha	99,5 EUR/ha
Redistributivní platba	38,84 EUR/ha do 30 ha	44 EUR/ha do 20 ha 22 EUR/ha 20-40 ha	153,9 EUR/ha do 150 ha	-	48 EUR/ha do 52 ha	43,14 EUR/ha do 30 ha	49 EUR/ha do 40 ha	67,08 EUR/ha do 40 ha 40,25 EUR/ha 41-60 ha	52,22 EUR/ha do 50 ha
Mladý zemědělec	60,6 EUR/ha	66 EUR/ha do 40 ha	115 EUR/ha – kontynuacja, 132 EUR/ha dla nových	-	4 469 EUR/ gospodarstwo	178 EUR/ha do 50 ha	2 800 EUR/ gospodarstwo	134,04 EUR/ha do 120 ha	48 EUR/h do 50 ha
Rozpočet na přímé platby EU (I. pilíř)	17,33 mld EUR	3,38 mld EUR	4,18 mld EUR	4,11 mld EUR	34,23 mld EUR	5,93 mld EUR	2,98 mld EUR	22,19 mld EUR	9,78 mld EUR
Rozpočet PRV (II. Pilíř)	4,7 mld EUR	2,60 mld EUR	1,41 mld EUR	652 mln EUR	10,04 mld EUR	1,56 mld EUR	1,08 mld EUR	8,24 mld EUR	5,03 mld EUR
Počet hospodářství	1,4 mln	110 tys.	26,53 tys.	35 tys.	456 tys.	135 tys.	51 tys.	276 tys.	3,5 mln
Průměrná velikost	11 ha	20 ha	130 ha	75 ha	69 ha	33,4 ha	32 ha	61 ha	6 ha

Dotace na hnojiva

Dotace na hnojiva byly určeny zemědělcům s mikro, malým nebo středním podnikem, kterým hrozilo, že přijdou o finanční toky v důsledku ruského útoku na Ukrajinu.

K žádosti o dotaci na hnojiva museli zemědělci přiložit také doklad o nákupu minerálních hnojiv s výjimkou hnojivého vápna a hnojivého vápna s hořčíkem. Tyto transakce musely proběhnout v období od 16. května 2022 do 15. května 2023.

Maximální podpora

500 zt/ha - plodiny na orné půdě, kromě pastvin, luk a travních porostů na orné půdě

250 zt/ha - louky, pastviny a travní porosty na orné půdě

Hospodářství do **300 ha**

Jak se to počítalo?

Bylo třeba určit součin dvou čísel. První se týkalo počtu tun dotovaných minerálních hnojiv. Druhým byl rozdíl mezi cenou hnojiv nakoupených za určité období a průměrnou cenou minerálních hnojiv dostupnou ve Veřejném informačním věstníku Ministerstva zemědělství a rozvoje venkova.

Marketingové formy podpory

Na podporu uvádění zemědělských produktů na trh, zvýšení spotřeby a propagaci zemědělsko-potravinářských produktů byly zřízeny propagační fondy.

Fond propagace mléka

Fond propagace vepřového masa

Fond propagace hovězího masa

Fond propagace koňského masa

Fond propagace skopového masa

Fond propagace obilovin a obilných výrobků

Fond propagace ovoce a zeleniny

Fond propagace drůbežího masa

Fond propagace ryb

Fond propagace olejnin

Dziękuję
za uwagę

Děkuji
za pozornost

Dorota Grabarczyk
d.grabarczyk@pfhb.pl